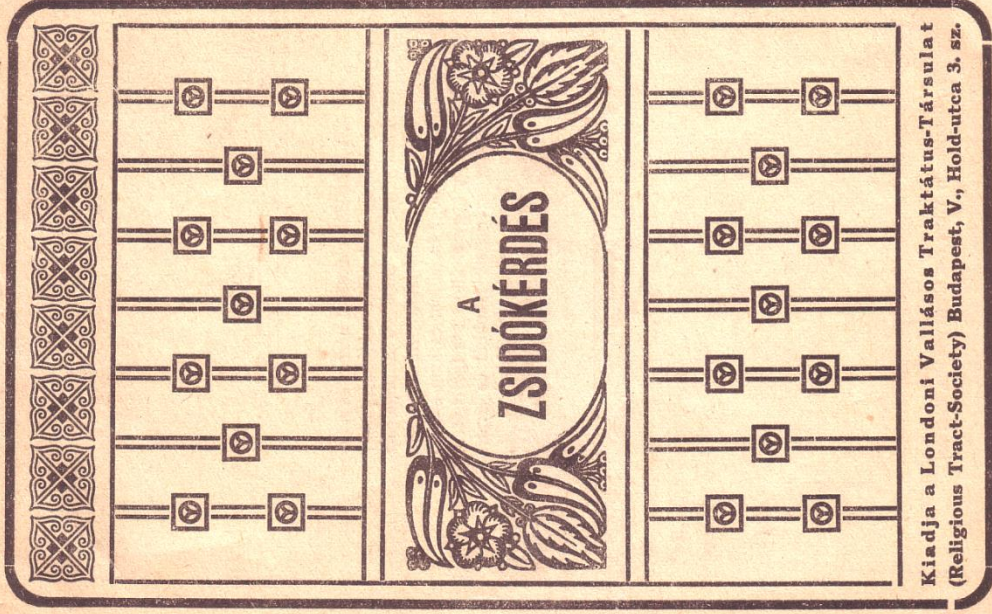

A zsidókérdés

www.izrael-immanuel.net

Kiadja a Londoni Vallásos Traktátus-Társulat
(Religious Tract-Society) Budapest, V., Hold-utca 3. sz.

„A kősziklák csúcsáról nézem és a hegyekről tekintek reá: íme egy nép, mely elkülönítve fog lakni és a pogányok közt nem számláltatik... Az Isten nem ember, hogy hazudjon, és nem embernek fia, hogy elváltoztassa ígéreteit... Csillag származik Jákobból és királyi páltca támad Izráelből.” (Mózes 4. k., 23. rész 9., 19. rész 13. és 24. rész 17. vers.)

A zsidókérdés.

Hába tagadják, zsidókérdés nemcsak van, hanem ez a jelenkornak egyik legérdekesebb kérdése. Nincsen talán politikai értelemben, nincsen talán Magyarországon különösen, de ha a népek összességét tekintjük, úgy minduntalan felmerül a nagy kérdés: Mi lesz a zsidókkal? A kérdés annál aktuálisabb, mert a zsidók kebelében figyelmet érdemlő nemzeti mozgalom támadt, az évenként gyarapodó „sionizmus”, mely Palesztinát, az ősatyák földjét, a zsidók részére visszaszerezni óhajtja. „Isten országának megépítésére a földön”. (Gaster dr. londoni főrabbi nyilatkozata a III. sionista kongresszuson Bâselben, 1899. év augusztus havában.)

Tény, hogy a zsidók befolyása nőtton nő. Vagyonuk révén nagy hatalomra tettek szert, kezükben van a tőke, tehát a munkapiac is, a nép kereskedelme és ipara. Sok tekintélyes politikai napilapot az ő pénzük kormányoz, ez által nagy mértékben befolyásolják a közvéleményt és a törvényhozást. Sőt, úgy látszik, minha zsidóktól függne a

népek sorsa: mert ha az államok hadat üzennek vagy békét kötnek, úgy többé-kevésbé reászorulnak a zsidó bankároknak.

Mástrézt evvel egyidejűleg *nő a zsidók elleni harag*, elkeseredés, gyűlölet. Egy időben feltűnést keltett a borzasztó vérfürdő, melyben zsidók Körtu szigetén lelétk halálat. Az olvasó emlékezni fog, orosz zsidókat hogyan utasítottak ki és taszítottak inségbe, nyomorba. Legújabbban pedig a romániai tömeges kiutasítások és a kisenevi vérengzés keltettek általános részvétet. Az is közismertű, hogy a z antisemiták száma Németországban, Ausztriában, sőt egész Európában mennyire növekedik.

Akár barátságos, akár ellenséges álláspontra helyezkedünk a zsidókérdésben vagy az egyes zsidókkal szemben, egyet mindenesetre el kell ismernünk: *a zsidók különös, csodálatos nép*. Immár két évezred óta újból szét vannak szórva, ez alkalommal a világ minden országába, a föld minden népei közé, de vajjon megszüntek-e csak valahol is zsidóknak lenni? Bizony nem. Ők még mindig és mindenütt ugyanazok. Nyelvük, külsejük, vallásos törvényeik, szokásaik, erkölcsök, sajátságai nem változtak. Századokon át újból és újból tűrniök és szenvedniök kellett, de nem fogytak meg, hanem gyarapodtak. Úgy jártak, miként őseik Egyiptomban. Mennél jobban sanyargatták őket, annál jobban szaporodtak.

Egy híres bölcsész (Hamann, Königsbergben, meghalt 1788. évben) azt mondta: „Mindegyik zsidó, szerintem, az isteni gondviselésnek és kormányzásnak nagyobb csodákosodója, mint akár Noé bárkája, Lót felesége vagy Mózes égi csipkebokra”. Midőn Nagy Frigyes, Poroszország királya istenfélő generálisától egyszer a táborban három szóval kifejezhető bizonyítékot kért arra, hogy a Biblia igaz

és Istennek igéje, ez így felelt: „Felség, a zsidók”. A király erre állítólag azt mondta: „Igaz van” és mélyen gondolatokba mertit.

Mi ama csoda magyarázata? Mi a zsidókérdés megoldása?

Ennek megvan a maga története.

Isten, az égnek és földnek mindenható Ura, a világ minden népei közül legerősebb a zsidóknak nyilatkozott meg, mint az egyedül igaz, egyedül élő, egyetlen örök Isten. Kiválasztotta magának Izráel népet tulajdonánál, szövetséget kötött vele. Izráel népe pedig, mely Istentől szeretetnek és kegyelmének annyi jeleit látta, törvényeket, templomot, papokat és prófétákat kapott, dacára mindezen áldásnak és jósnak, mégis eltért az Úr utairól. Megszegte az Örökkévalóval kötött szövetségét.

Ezért Isten már régi időkben érzékeny büntetésekkel sújtotta elpártolt népét. Salamon király fiának uralkodása alatt már a 10 törzsre (Izráel) és a 2 törzsre (Juda) vált szét az állam. Izráel és Juda mind mélyebbre süllyedtek, mind távolabb és távolabb estek az Örökkévalótól és a körülöttük lakozó bálványimádó nemzetek nyomdokait követték. Erre az Úr is elhagyta népét és fogságba vitt engedé. Előbb az istentelen Izráel jutott rabságba, Asszírziába hurcolták. Később az elpártolt Juda Babilonba vitették. A tíz törzs ott maradt fogságában, Juda azonban 70 évi száműzetés után Cyrus perzsa királytól Kr. e. 536-ban engedélyt kapott, hogy az ősök honába visszatérhessen. Ezen engedélyt 43,000 zsidó köszönettel igénybe is vevén, Josua és Zerubabel alatt Palesztinába visszatértek. Ezra vezetésével később még egy csapat zsidó követte őket. A visszatértek újból felépítették a templomot és később Jeruzsálem városát falaival és kapuival.

Juda két törzében minden süllyedés mellett is ébren maradt a reménység, hogy az örökkévaló népének isteni megmentőt, *Messiaszt* fog küldeni. Erre vonatkoztatták a Szentírás eme jövendölését is: „Az napokban és az időben Dávid házában meggyümölcsösztetem az igazságnak magvát és ez jogot meg igazságot fog gyakorolni e földön. Az napokban megszabadul Júda és Jeruzsálem biztonságában lakozik“. (Jer. 33. 15.) „És te, Efrátának Bethleheme, kicsiny vagy Judának városai között: te belőled származik, ki Izráelben uralkodó leszén, kinek eredetei eleitől fogva, örök időktől fogva vannak.“ (Mik. 5. 2.) *„Nem vétetik el Judától a jogar, sem a kormánypálca az ő maradékától, míg nem eljő a Silih és a népek gyűlnek ő hozzá.“* (Móz. I. k. 49. 10.)

A keresztyén időszámítás kezdetén, tehát akkor, midőn Bethlehemből a *názáreti Jézus* született, sok istentől zsidó remélte, hogy közel, nagyon közel van a *Messias* eljövetele. Mert betelt ama bizonyos hetek száma, melyek lefolyta után Dániel a *Messias* eljöveteleit jövendölte (Dán. IX. 25, 26.) és a rómaiak hozzáláttak Júdea elfoglalásához. Itt volt tehát az ideje, hogy „elvétségék a jogar Judától“. Azonban a főpapok és a nép vénei a názáreti Jézust, ki istentől kortársak és szemtanuk ítélete szerint: „hatalmas volt cselekedeteiben és beszédekben Isten előtt és az egész község előtt“, kiadták a rómaiaknak és halálát követték. Azt mondták: „Mit tegyünk? Mert ez az ember (Jézus) sok jeleket tészen. Ha ekképen hagyjuk ötét, mindnyájan hisznek néki: és eljönnek a rómaiak és eltörlik mind e mi helyünket, mind a népet“. Aggodalmuk tényleg beteljesült. De éppen az, a mivel a fenyegető veszedelmet el akarták hártani, annál hamarabb és annál teljesebben sodorta őket romlásba. A názáreti Jézust megfeszítették.

De jöttek a rómaiak és miután iszonyú vérengzést vittek véghez a zsidók között, nemcsak városukat és templomukat dtiták szét, hanem a népet is elhurcolták, széjjel szórták azt a világ egész felületére, véget vetvén a zsidók nemzeti önállóságának.

Ebben az állapotban vannak 19 század óta. Nincs királyuk és prófétájuk, nincs papjuk, áldozatuk vagy szentélyük. A zsidók ezrei és százezrei ugyan édeskeveset sajnálják ezt, nem is törődnek vele. Elég nekik, ha jól megy az üzlet és sok pénzt rakosgathatnak össze. Ha pedig valaki odauntal népük sívár, szomorú sorsára, rámutat az Úr ígéreteire, melyeket e népnek egykor adott, úgy akkor tán nevetve mondogatják: „Mit nektink Kanaán és a *Messias*! A *pénz a mi Messiasunk!*“ Azonban nem minden zsidó beszéli így. S ahol így szólnak, ott dacára a fennhéjázó beszédnek és a nyomorult pénzre alapított büszkeségnek, a szív mégis nyugtalansággal és félelemmel van telve. Ez a nyugtalanság és félelem minden zsidó osztályrésze. Már Mózes mondta, hogy félelem és rettegés győzje őket a száműzetés országában, hová Isten őket hiteltenségük miatt el fogja küldeni. Amint írva van: „És elhint téged az Örökkévaló minden népek közé a földnek egyik végétől fogva a földnek másik végéig... E népek között is nem pihensz meg, mert át ott neked az Örökkévaló remegő szívet“. (Móz. V. k. 28. 64, 65.) Azonban Mózes, de más próféták is, Isten telke által megjövendölték a népnek, hogy az Örökkévaló prófétát, megmentőt fog nekik támasztani, azt hallgassák. (Móz. V. 18. r. 15. v.) Felmerül most a kérdés: eljött-e ama próféta és mentő, elfogadta és meghallgatta-e őt Izráel? — Engedd meg kedves olvasó, hogy felvessem evvel kapcsolatban röviden azt a másik nagy és komoly kérdést:

a názáreti Jézus volt-e az ígért *Messias*?

teljesedésbe, az természetesen nem azt bizonyítja, mintha a názáreti Jézus nem volna a zsidók ígért Messiása, mert hisz maga Izrael népe őt evvel a kiáltással: „Ei, el vele! Nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mi rajtunk!” eltaszította magától és keresztre feszíté.

Engedje meg az olvasó, hogy a most mondott az életből vett képpel szemléltessem. Egy szegény iparos szorult viszonyok között éldegél. De folyton reméli, hogy Amerikából megérkezik gazdag rokona, ki egyszerre véget vet minden nyomortságának, jólétet és gazdagságot hoz neki. Végre megjő a várva-várt rokon, de minden gazdagsága dacára szerényen, alázatosan, szegényes ruhában. Az iparos nem is akarja elhinni, hogy ez volna a várt rokon. Csalónak mondja és véresre verve, bottal kergeti ki házából. Nemsokára megszólítja a családapát egyik ismerőse: „Nos, a te rokonod már itt volt, tudom bizonyosan.” „Micsoda?” kiált fel a megszólított, „talán arról a csalórol beszélsz? Hallgass inkább róla! Ugyan szépen bánтам el vele. Azt hiszed, ha ez lett volna a gazdag rokon, akkor én feleségemmel és gyermekeimmel még itt nyomorognék? Mi volnánk akkor az elsők községünkben és fényes hintóban kocsikáznánk”. Vajjon mit szólnánk mi az ilyen elvakultsághoz és balgasághoz? Ugyebár, magát az iparost okoznók bajáért, sőt nem csodálkozniánk, ha ő, a miért véresre verte rokonát, még börtönbe is kerülné.

Éppen így van Izrael népével és Jézussal is. Jézus elfjvetele és elutasítása óta Izrael népe ahelyett, hogy ősei országába gyűjtetett volna, még nagyobb nyomortságba döntetett, mint a milyen azelőtt osztályrésze volt. Mert nem fogadta el Jézust, hanem keresztre feszíté.

Az tehát, hogy a zsidó nép még nem boldog, nem cáfolja meg azt, hogy mégis Jézus volt az ígért Messiás.

Meg kell vizsgálunk azért, melyek Szentírásunk szerint a Messiás ismertető jelei és vajjon megvannak-e ezek Jézusban?

Az igazi Messiás hét ismertető jele.

Ha tekintjük a Messiásra vonatkozó jóvendöléseket, melyeket az Örökkévaló Lelke szent prófétái által népének adott, úgy a következőket találjuk:

1. *A Messiásnak zsidónak kell lennie.* Ábrahám ivadékának (Mózes 1 k. 22. r. 18. v.) Júda törzséből és Dávid házából valónak. (Mózes 1. 49, 10; 72. zsolttár, Ezs. 11. 1.) Az Újszövetség,¹ mely az Ószövetséggel ugyanazon szellem által egybekapcsolva, avval teljes egészet képez, Máté evangéliumának 1. és 2. részében és Lukács evangéliumának 4. részében kimutatja, hogy a názáreti Jézus, az ő fogadóapja József, valamint édesanyja Mária részéről Ábrahám ivadéka, Júda törzséből és Dávid családjából való volt.

2. *A Messiásnak Bet-Lechemben (Bethlehem) kell születnie.* Irva van: „És te Efratának Bethleheme, kicsiny vagy a Júdának városai között: te belőled származik nekem, aki Izraelben uralkodó leszen, kinek eredetei eleitől fogva, örök időktől fogva vannak”. Csodálatos, hogy ugyanebben a Bethlehemben született Jézus is, amint azt Lukács evangéliuma 2. részének 2—21. versei megírják.

3. *A Messiásnak szűz anyától kell születnie.* „Annak-okaért ad az Örökkévaló nektek jelt: Ime, egy szűz² fogad

¹ Az olvasónak kívánatra szívesen küldünk egy Újszövetséget portómentesen magyar fordításban 40 fillérért, héber fordításban 70 fillérért.

² Hogy ennek a szónak „szűz” kell itt irva lennie, azt az olvasó minden héber tudomány nélkül is be fogja látni, mert hisz kü-

az ő méhébe és szül fiat és nevezi azt Immánuelnek.⁴ (Ezs. 7. 14.) Olvasd ez alkalommal, amit istenfő zsidók Jézus idejében Jézusról írtak: Máté 1, 18—25; Lukács 1, 26—35; János 1, 1—18!

4. A *Messias* egy az *Istennel* és *Isten Fiának* nevezetik. Gyakran tévesen azt mondják, hogy a keresztyéneknek három az Istenük. Ez súlyos félreértés. Hiszen világon azt vallják, hogy csak egy Isten van. A félreértésnek oka, hogy ők az Atya, a Fiú és a Szentlélek Istenről beszélnek. Hogy az egységben több egységiség rejthető, azt már az Ószövetség is jelzi. A Biblia legelső verse is már azt mondja: „Kezdetben teremtette (egyes szám) az istenek (többes szám) az eget és a földet“. Azután: „Teremtünk (többes szám) embert“.

Ézsaiás 7. részének 14. versében már a *Messias*nak mint gyermeknek, Immánuel azaz „Isten velünk“ a neve, és ugyane próféta a 9. rész 5, 6. versekben azt mondja róla: „De nékünk egy gyermek születik, Fiú adatik nékünk, kinek nevét nevezik Csodálatosnak, Tanácsadóznak, erős Istennek, örökkévaló Atyának, békeesség Fejedelmének“. Ily módon említik gyakran a próféták és a zsoldtárok a *Messias*t.

Isten igéje azonban gyakran *Isten Fiának* is mondja: „*En Fiam* vagy te, ma szültelek téged“. (Zsolt. 2, 7.)

Érdekesek Agurnak, Jáké fiának szavai Selomoh (Salamon) példabeszédeiben: „Kicsoda ment fel az égbe, hogy onnan leszállott volna? Kicsoda ragadta a szelet az ő markába? Kicsoda köthetné a vizeket köntösbe? Ki erő-

lőnben ez nem volna „jel“, hanem valami természetes dolog. Azok, kik más kibóvót nem találnak, e szót „fiú nőnek“ fordítják, de ez a fordítás rossz.

sítotté meg a földnek minden határit? Mi az ő neve vagy az *O Fiának* neve, ha tudod?“ (Péld. 30, 4.)

Hogy az Ószövetség hányszor szöli Jézus Krisztust az Isten Fiának (Ján. 1, 1, 14, 18, 19) és hogy a főpap előtt mint vallotta önmagát esküvel annak (Máté 26, 63, 64.), azt az Ószövetségben ki-ki elolvashatja. Pld. olvasd a következő helyeket: Lukács 1. 32—35, Máté 16, 16. Ap. Csel. 9. 20, János 1. levele 5, 5, 10, 20; Róm. 1, 2—4 és 9, 1—5!

5. A *Messias*nak, mint embernek, szelíden és alázatosan kell jönnie. Mint tanítványnak, tanulnia kell, hogy azután a fáradtnak erőt adhasson. (Ezs. 5, 4.) Olvassuk továbbá: „Ime, a te királyod eljő hozzád, igaz szabadító ő, szegény és számárháton ül“. (Zak. 9, 9.) Ézsaiás úgy beszél róla, mint aki jönni fog „mint egy gyökérszál a puszta földből, nincs alakja, sem ékessége, nem kívánatos ábrázatú . . . utálatos és megvetett az emberek között, mint aki előtt majd elrejjük orcánkat és semminek állítjuk őt“. (Ezs. 53. 2, 3.)

Jézus Krisztusban ez tökéletesen beteljesedett! Az emberek becsmérlve „nazareusnak“ nevezték. Óh, mily szegény volt ő, mily megvetően bántak vele a főpapok és írástudók! „Az ács fia“, „samaritanus“, „a vámszedők és bűnösök barátja“ nevekkal illették. Mind a négy Evangelium oly sokat ír Jézusnak szegénységéről, alázatáról és megvetetéséről.

6. A *Messias*nak, mint bátrúnak, szenvednie kell, az övétől eltaszítottatni, a bűnösökhöz számítottatni, a nép bűneiért gyötörtetni és meghaltni. Így jövendölték Mózes, a próféták és a zsoldtárok. Ézsaiás pl. úgy szól róla, mint „a bárány, mely a mészárszékre vitélik“. A bűnösök közé számláltatott. „Mi azt állítottuk, hogy megostoroztatott,

megveretett s megnyomorított Istentől; de ő megsebesített a mi vétkeinkért, megtrónította a mi bűneinkért... az én népem bűnei miatt érte őt vereség!" (Ézs. 53!) Dávid is jövedől a Messiás helyettesítő szenvedéseiről, melyekkel az Örökkévaló keze és az ő népe őt sújtják. Egyik helyen így kiált fel a Messiás: "Én Istenem, én Istenem, miért hagytlál el engemet? ... A halálnak porába vetettél engemet... *Altalikusították kezeimet és lábaimat*... Az én ruháimat magoknak elosztották és az én köntösömrre sorost vetettek". (22. zsolttár.) "Az én atyámfiai előtt idegenné lettem és az én anyámnak fiai előtt jövevényé... Az én eledelem helyébe epét adnak vala és az én szomjúságomban engem ecettel itatnak vala". (69. zsoltt., 9, 22.) Zakariás prófeta könyvében olvassuk, hogy az emberek a Messiást harminc ezüst pénzre fogják csak becsülni. (Zak. 11, 12, 13.) Továbbá: "És ha valaki kérdi tőle: Micsoda sebek ezek a te kezeiden? azt fogja felelni: Az én barátaim házokban verének meg engemet! (Zak. 13, 6.)

Ime, mily pontosan teljessétek be mindezek a jövendölések Jézus szenvedése és halálakor. De nemcsak ezek, hanem nagyon sok más is, melyeket egyenként itt felsorolni nagyon hosszadalmas volna. Igazán, kedves olvasó, csupán ezekért is érdemes az Újszövetség könyveit szorgosan átkutanni. Egyes istenfélő férfiak írták e könyveket éppen úgy, mint az ó-szövetség iratait.

7. *A Messiásnak alázatából fel kell magasztaltatnia, a halálból feltámasztatnia és az Úr jobbjára emeltetnie.* Ézsaiás mondja: "A fogságtól és az ítéletől elvételeit és az ő nemzetségét (élete tartamát) kicsoda mondhatná ki?" (Ézs. 53, 8.) A zsolttáros költő képeletben a Messiás fel-támadását látja és így szólaltatja az Istenhez: "Nem hagyod az én lelket az alvilágban és nem engedted, hogy

a te szentled rothadásra jusson". (Zsolt. 16, 10.) Tehát a Messiás *lelke* nem fog a *hadásban* (alvilág) maradni, sem teste nem fog feloszlásnak alávetetni.

Azt mondja továbbá Dávid Király, mint prófeta: "Mondá az Örökkévaló az én uramnak: Új az én jobbkezem mellé, míglen vetem a te ellenségidet számoilyul a te lábaid alá". (110. zsolttár.) Mindkét helyen Dávid nem is önmagáról szól, mert hiszen *„az ő urát"* említi. És különben is, Dávidnak magának teste bizony alávetett a feloszlásnak és ő nem is szállt fel a mennyekbe, hogy az Örökkévaló jobbjához emeltessék. Ellenben a Jézus Krisztusról sok szemtanu, mindmégannyi az ő korában élt kegyes zsidó férfiak, vallották és azután a bekövetkező események is teljesen igazolták, hogy ő tényleg *feltámadott* és hogy az Örökkévaló *felmagasztalta*.

A Messiás jövetelének egyéb körülményei.

Kedves olvasó! Ha áttekinted eme hét ismertető jelet, melyet az Úr ígéje az eljövendő Messiásnál megjelölt, úgy el kell ismerned, hogy mindezek csudálatos módon Jézus Krisztusban, Dávid megfeszített sarjában egyesültek, teljesülést nyertek és ha mégsem Ő volna az ígért igazi Megváltó, akkor az eljövendő Messiásnak világosan ugyan-csak e hét ismertető jellel kellene bírnia,

De vajjon jöhet-e még a Messiás? *Nem múlt el már okvetlenül jövetelének ideje?* Mily régóta távozott a Jogar Juddától és a kormánypálca lábaitól és a Siloh, kinek ennek előtte kell megérkeznie, még mindig nem jelent volna meg? (Móz. 1. k. 49, 10.) Hogy azonban a Messiásnak éppen abban az időben kellett jönnie és meghalnia, a mindön Jézus jelen volt és meghalt, azt Dániel próféta tudjuk. Az idevonatkozó hely így hangzik: "Tudjad azért és

érted meg: A kiszabadulás és Jeruzsálemnek megépítése felől való szótat kibocsátásától fogva a Messiás Fejedelmig hét évhetek és hatvankét évhetek vannak... és hatvankét évhet után kivégeztetik a Messiás". (Dán. 9, 25, 26.)

A szótat, hogy a Dániel idejében lerombolt Jeruzsálem városa újból felépíttessék, *Artaxerxes* (I. Artaxerxes perzsa király) uralkodása alatt bocsátatott ki. Ezt írva találjuk Ezra 7. és Nehem. 2. 1—5. versekben. Tehát e szótattól 7+62 azaz 69 évhet számítandó. (Évhet hét évi időszakot jelent.) Ez $69 \times 7 = 483$ év. Ennyi idő múlva kell a Messiasnak meghalnia és pedig erőszakos módon, a szöveg szerint ki kell végeztetnie. Ez a számítás pedig csodálatosan egyezik a Dávid házából való Jézusnak keresztelatalával. Artaxerxes tudniillik Krisztus születése előtt 465—425. években uralkodott. Kormányzata alatt, a 446. évben, hangzott el a „szózat“. Ha most e 446-os számhoz hozzáteszünk Jézus élete éveinek számát és hozzáteszünk azt a 4 évet, mellyel tudvalevőleg a keresztényen időszámítás téved, úgy $(446 + 33 + 4 = 483)$ megkapjuk a szükséges 483-as számot.

Nézzé csak meg a szíves olvasó, hogy az Újszövetség mit mond Jézus Krisztus születéséről Bethlehemben, midőn ott megjelennek az ég angyalai és zengik a dicsőeneket: „Dicsőség a magasságban Istennek és e földön békeség és az emberekhez jóakarati!“ Amint később eljönnek a távoli Napkelet bölcsei és a zsidók „újszülött királyának“ ajándékot és hódolatot mutatnak be. Amint *Simeon*, az agg istenfélő zsidó és az ősz *Anna* prófétanő, az Aser törzsből való Phannel leánya és mindnyájan, kik Izráel népének Megváltójára várokoztak, a fiúcskában imádatlal az ígért Messiást üdvözölték! (Lukács és Máté 1, 2. és Ján. 1. 35—51.) Sőt közvetlenül a Jézus halála, feltámadása,

menyemenetele és a Szent Lélek kitöltése után ezer és ezer istenfélő zsidó benne mint Messiásban nemcsak hit, hanem a leghesebb üldöztetések dacára mint Megváltójukhoz híven ragaszkodtak hozzá.

A Messiásnak már el kellett jönnie, hogy a próféták és zsoltárok jövendölései szerint éretünk *szenvedjen és meghaljon*. Mindenesetre eljő megégyezer, de akkor már nem mint „gyermek“ (Ezs. 9. 5, 6.), hanem leszál az égből mint bosszuló és ítélő, hogy országát, mely az egész világra ki fog terjedni, hatalomban és dicsőségben megalapítsa. (Dán. 2, 35, 44; 7, 27.) *Ez a Messiás második eljövételére vonatkozik*. Jövendöltek erről a próféták, de maga Jézus is. Tudjuk tőle, hogy el fog jönni oly ítéletekkel, minők még sohasem sujtották a földet, egybe fogja gyűjteni Izráel fiait és uralma a világ végéig fog terjedni.¹

Az Újszövetség könyvei, melyek a Jézus szenvedéseiről és megfeszítettéseiről írnak, Izráel népe számára még sok áldást ígérnek. Olyan időről jövendölnek, mikor e népet összegyűjtik és felmagasztalják az ősök földjén, az uralkodó Krisztus jogára alatt.² Előbb azonban el kell jönnie Izráel népe számára a büntetés idejének, annak a keserves időnek, melyhez hasonló még sohasem volt.

Ha tekintjük Jézus Krisztus szeplőtelen szent életét, csodáit és jótéteményeit: azt, hogy földön jártakor és

¹ Az Ószövetségben Isten a Messiásnak tehát két-képet rajzolta Egyikben a megvetett és türelmesen szenvedő Megváltó áll előttünk a másikban a győzedelmeskedő, uralkodó, bíró és király. Az Ószövetségnek jámbor zsidó magyarázó azért beszélnek egy *ben Józsefről*, akinek előbb kell jönnie és mint József szenvednie és egy *ben Dávidról*, ki amart követni, Izráel népe felett uralkodni fog és az egész világnak áldást és békét hoz.

² A Krisztus és Messiás szók ugyanazt jelentik, t. i. a Felkent.

azóta folyton annyi millióknak életet, üdvösséget, békét és boldogságot adott, úgy, ha nem akarjuk erőnek erejével behunyni szemünket, meg kell látnunk, hogy *Jézus Krisztus igazán „a kő, melyet az építők megvetettek, de az Örökkévaló szegletnek fejévé tette.”* (118. zolt., 22.) Ő lett „az Izráel két házának pedig ütközetnek köve és botránkozásnak sziklája”. (Ezs. 8, 14.) Az Úr Jézus bizonyosság teszt önmagáról, hogy Ő az a kő és azt mondja: Aki esik erre a kőre, az összetöretik (a jelenben úgy történik), akire pedig felülről esik (ha majd Krisztus lejő az égből, Dávid birodalmát újból felépíteni), az összezúzzatik”. (Máté 21, 33—44.)

Tán azt mondja a zsidó olvasó, hogy mindez lehetetlen. A mi népünk — így gondolkodik talán — nem követhette el azt az óriási vétket, hogy Megváltóját eltaszítja és megöli. De ne felejtse el a szíves olvasó azokat, miket Izráel népe már a régmúlt időkben is elkövetett, hogy hányszor nem ismerte fel az Örökkévaló akarataát és mily gyakran cselekedett annak ellenére. Izráel népe azonban mégsem okult ezekből.

Ezt két példa meg fogja világítani.

Két példa az Ószövetségből.

1. *József.* Jákob fiai csupa irigységből és gyűlöletből tulajdon édes testvérüket, Józsefet, kit apjuk azért küldött hozzájuk, hogy megnézzze, jól vannak-e ők, néhány ezüst pénzért eladták és kiadták a pogányoknak. Így adták ki a zsidók irigységből és gyűlöletből Jézus Krisztust is Dávid ivadékát, a rómaiaknak, miután Judás Iskariót, a zsidó tanítványok egyike, őt 30 ezüst pénzért elárulta. Miként Józsefet Egyiptomban ártatlanul vetették tömlőcbe, azonban az Úr kiszabadította onnan — és előbb az egész pogány országnak és azután Izráel házának meg-

mentőjévé tette, éppen így Jézust is ártatlanul feszítették keresztre, beletették a sirverembe, az Örökkévaló azonban feltámasztotta, jobbra mellé ültette és később Izráel is Ő hozzá fog járulni, általa megmentetni. Az ősz Jákob életben maradt, míg fiát, Egyiptom országának és az ő házának megmentőjét, láthatja. Így Isten Izráel népét sem engedi a népek sokaságának közepette elveszni, míg az megmentőjét, a Krisztust, meg nem látja, meg nem ismeri és megváltóját és királyát el nem fogadja.

Miként Izráel népe csak a szorongatás idejében fordult Józsefhez és miként Izráel fiainak sok szomorúságot és félelmet kellett elsenvedniök, míg Józsefet, ki ellen oly súlyosan vétkeztek, megismerték és előtte leborultak, úgy lesz a zsidókkal is. Csak sok kesertőség után fogják ők nem egyenkint, hanem mint nép, együttesen, megfeszített Messiasukat, a Jézus Krisztust, elfogadni és imádni. (Olvasd Zakariás 12, 10—14; 13, 9.)

Továbbá, amint József a pogányok közül vette feleségét, Asenáthot, kivel már évekig boldogan élt, mielőtt testvérei utána kívánczoltak és megismerték, úgy Jézus Krisztus is Izráel népének megalkodottsága idejében a pogányok közül vette aráját: az *egyházat*.

Végül, amint József megszégyenített ívőreit aggodalmaikban vigasztalja és hozzájuk így szól: „Ti gondol-

¹ *Egyház* szó alatt (közszég, gyülekezet) a Szentírás az összes megtért, az Isten Szentlelke által újjászületett keresztyéneknek öszszeségét érti, felekezeti különbség nélkül. Mivel élő hittel ragadták meg a Jézus Krisztust, Isten Fiát, mint az ő Megváltójukat és *egyház* egy Lélek fűzi őket egymáshoz egy testté: ők a Krisztus menny-asszonya. Így nevezi őket az Isten igéje. Érdekese, hogy a pharaó Józsefet így nevezték: „Czafénát Pahneakh”, azaz „világ idévítője”. (Móz. I. 41, 45) Így hívják ma Jézus Krisztust is: a világ idévítője (János I. levele, 4. 14.)

tatok vala én ellenem gonoszt, de Isten gondolta azt jóra fordítani", így Jézus Krisztus is Izráel népét mindentéle csapás után vigasztalni és üdíteni fogja. Meg fogja neki mutatni, hogy Izráel bukása a pogány nemzetek üdvességére vált, viszont Izráel szétszórt fiainak összegyűjtése hasonlóképpen áldással lesz a föld utolsó határáig. (Olvasd Ezs. 49, 4—6. és Róm. 11, 11—15. és 33—36.)

2. Mózes. E példánál rövidebben is szólhatunk. Mózes azt remélte, hogy testvérei, Izráel fiai, annak tudatára fognak jönni, hogy Isten általa Egyiptom rabszolgaságából ki fogja vezetni őket. Azonban ez nem történt meg. Ehelyett elutasították Mózeset e szavakkal: "Kicsoda tett téged Fejedelmmé és Bíróvá mi rajtunk?" (Móz. II. k. 2. 14.) Így utasították el maguktól a Jézust is, az Istentől nekik ígért és elküldött szabadítót e szavakkal: "Nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mi rajtunk!" (Luk. 19, 14.)

Mózes azután számkivetésben mint pásztor éldegélt és Isten a pogányok közül adott neki feleséget: Cipporát, jelképezvén a pogányokból képezendő egyházat. Végül mégis Mózes vezette ki Izráel népet, melynek azonban előbb Egyiptomban a sanyargatás napjait kellett át szenvednie. Éppen így Jézus Krisztus jövendő nagy szenvedések és fájdalmak után Izráel népet, mely hajdan azt kiáltotta feléje "Feszítsd meg!" mégis csak meg fogja szabadítani, összegyűjteni a Föld kerettségéről és áldást fog adni reájok.

Zárszó a zsidó olvasóhoz.

Szeretett olvasó, talán zsidó vagy-e? Engedd meg aktor e sorok írójának, aki szeret téged őseid kedvéért, hogy annak a hív Istennek nevében, ki mindkettőnket teremtettt, ismer és szeret, egyenesen hozzád szóljak. Fel-

teszem rólad, hogy *istenjélő* zsidó vagy. Akkor ma reggel bizonyára imádkoztál és azt mondtad fohászkodban: "Uram, engedd nemsokára felsarjadzani Dávidnak, a Te szolgádnak vesszőszálát!" Bizonyára gondosan be is tartod valóságod szabályait. Mégis tudom, nem vagy boldog. Tán körülbítted van kedves családod és anyagi jólétnek is örvehdhetsz. De felked nem ismer igazi csendet és békét. Hogyan lehet ez? Hiszen az Örökkévaló azt mondja:

"Ujjongj, Sionnak leánya, vigadj Izráel. Ujjongj és teljes szívvel örvendezz, Jeruzsálemnek leánya." (Sofóniás, 3, 14.)

Felelj meg arra a kérdésre: *Miért él Izráel népe már oly hosszú idő óta szétszórtan a Föld egész területén, miért gúnyolják és gyalázzák, miért üldözik újból és újból? Hol van a ti királyotok, hol vannak papjaitok és prófétáitok? Hol van a ti szentélyitek, merre van a ti dicsőségtek? Vajjon nem gondolkodtál még rajta, hogy mi az oka néped állapotának? Remélem, hogy néha-néha elmélkedtél felette. Az engesztelés szent napján, legnagyobb ünnepeitek alkalmával, amidőn már nem tudjátok a követelt áldozatot hozni (Móz. III. k. 16.), bizonyára szívből keseregél, mondván: "Boldog volt a szem, mely látta mindama dolgokat; de csak úgy hallani róluk, — az fájdalma lelkünknek".*

Mondd csak, kérek, mi a felelet ama kérdésre: *"Miért hagyta el az Örökkévaló az ő népet?"* valld be, azért, mert Izráel népe elutasította magától az ő megmentőjét. Izráel népe eltaszította magától a Messiást, a kereszt fájára feszítette és felkiáltott: "Az ő vére mirajtunk és a mi fiainkon!" (Máté 27. 25.) A megmentő eljött már, szegényen, amint jövendőtett róla, de Izráel népe eltaszította őt és általszegzte. (Zak. 9. 9. Máté 21 és 27.) *Honnan jöjjön most már Izráel segédelme?*

Nem jó többé segítség, míg Izráel népe véres bűnei¹ nek terhe alatt meg nem alázkodik és panaszkodva nem száll fel föháza: „Moss meg engemet vétkemből és az én bűnömből tisztíts ki engemet; . . . Szabadíts meg engemet a véres büntől, óh Isten, idvességemnek Istene!“ (51. zsol. 4, 16.)

Akkor azután el fog jönni a Megmentő. *Él gíbor*, az erős Isten. De ekkor nem jó már szelíden, miként Zakariás jóvendőile, hanem Dániel szerint *ítéletet* hozva „*az ég felhőiben*“. Akkor meg fogja kezdeni uralmát Izráel népe felett és minden népek, nemzetek és nyelvek² felett. (Ján. 7. 13, 14. Mát. 24. 30, 31. 25. 31. stb. Ján. Jelen. 19. 11—20. 6.)

Bármily dicsőséges is legyen azonban Izráel népének jövője a bekövetkezendő ítéletek után, számodra kedves olvasó, ezáltal még nem támadt menekvés. *Néked most*, a kegyelem idejében, *mint eltévedt bűnösnek kell a megfeszített, de az Úr által feltámasztott és megdicsőített Krisztushoz sietned.*

Bűneid bocsánatára van szükséged. Hol találod meg azt? Jézus Krisztusban egyedül. Azért írja a Szentírás: „Ő megbeszítettett a mi gonosz tetteinkért, megrontatott a mi bűneinkért . . . . Az Örökkévaló mindnyájunknak bűnét ő reá vetette.“ (Ezs. 53. 5. 6.)

Békére van szükséged. De vajjon hol találod azt? Izráel népe „a béke fejedelmét“ eltaszította magától és megölte. De a megfeszített Jézus Krisztus, kiról a ti próféták azt monda: „A mi békességünkért a bűntetés ő rajta van“ (Ezs. 53. 5.), feltámadt és e köszöntéssel: „Béke veletek!“ jelent meg az övéinek. Végrendelete is így hangzott: „*Békességet hagyok néktek, amaz én békességemet adom néktek.*“ (Ján. 14, 27.)

Szívéd megújulására, örök életre van szükséged. De vajjon elnyerheted-e ezeket távol az élő Istentől? Midőn őseid a sivatagban vétkeztek, az Örökkévaló tízes kígyókat bocsátott közéjük, ezek harapása a halál marása volt, A nép kiáltott, erre Isten kegyelemből rézkígyót készített és magasra emelté: aki reá nézett, új életre kelt. A ti megvetett Messziások, midőn egy előkelő és kegyes zsidó férfiúval keresztaiáról beszélt, ezt mondá: „Miképen pedig felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképen fel kell emeltetnie az ember Fijának. Hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.“ (Ján. 3. 14.) A felemelt rézkígyó példányképe volt annak az idvőségnek, melyet Isten csodálatos módon Jézus Krisztusnak, a ti Megváltótoknak halála által minden bűnös számára el-készített és Evangéliumában az embereknek felajánl. Ama zsidó férfiú, névszerint *Nikodémus*, kihez Jézus a fenti szavakat intézte, később nyíltan vallotta Jézust az ő Megváltójának. Fordulj te is hozzá! Tekints csak előre, ne nézz se jobbra, se balra. „Ha az én atyám és az én anyám el-hagynak is engemet, az Örökkévaló magához veszen en-gemet.“ (27. zsol. 10.)

Ime, kedves olvasóm, előttem van ma áldás és átok, élet és halál, örök idvőség és örök kárhozat. Nos, válassz. De a választásnál légy tekintettel az örökkévalóságra és halhatatlan lelked idvére.

